

Mottatt HV RHF

5 DES 2006

Sak nr. 06/214

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

De regionale helseforetakene

KOPI

Deres ref

Vår ref
200605141-/JPK

Dato
4.12.2006

Praktisering av åpne styremøter

Det vises til departementets brev til de regionale helseforetakene av 17. juli 2006 i forbindelse med at Riksrevisjonen stilte en del spørsmål knyttet til praktiseringen av åpne styremøter.

Helse- og omsorgsdepartementet svar til Riksrevisjonen følger vedlagt til orientering. Med utgangspunkt i krav om åpne styremøter utdyper brevet blant annet *når* det er anledning til å lukke styremøter, og hvilke krav som settes til begrunnelse når møter lukkes. Selv om eierstyringen ikke etablerer noen plikt til å annonsere at det skal avholdes styremøter, bør styrenes møtekalender og sakskart gjøres tilgjengelig i forkant av møtene.

Det bes om helseforetakenes styrer gjøres kjent med dette brevet med vedlegg på egnet måte.

Med vennlig hilsen

Per Bleken
ekspedisjonssjef

Jørn Petter Kvamme
seniorrådgiver

Vedlegg 1

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Einar Gerhardsens plass 3

Telefon
22 24 90 90
Org no.
983 887 406

Helserettsavdelingen
Telefaks
22 24 27 69

Saksbehandler
Jørn Petter Kvamme
22248741

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Riksrevisjonen
Postboks 8130 Dep
0032 OSLO

Deres ref
2005/1941

Vår ref
200605141-/JPK/SVL

Dato
11.08.2006

Praktisering av offentlighetsloven - krav om åpne styremøter - vurdering av helseforetakenes praktisering

Det vises til Riksrevisjonens brev av 10. juli 2006.

Helse- og omsorgsdepartementets er opptatt av at styrenes arbeid skal preges av en åpenhetskultur. Et lavt antall av styrenes saker behandles bak lukkede dører og foretakene publiserer i høy grad møtetidspunkt, styredokumenter og styreprotokoller på styrenes/foretakenes nettsider. Dette indikerer at en slik kultur preger styrenes arbeid og foretakenes virksomhet.

Offentlighetsloven regulerer dokumentoffentlighet. Den har ingen bestemmelser om møteoffentlighet og kommer således ikke til anvendelse på spørsmål knyttet til publikums adgang til å observere styremøter i helseforetak og regionale helseforetak.

I tråd med det som er uttalt i St. prp. nr. 1 (2003-2004) er det fastsatt i styringsdokumentene til de regionale helseforetakene for 2004 at:

"Styremøter i regionale helseforetak og helseforetak skal være åpne."

Det er i de samme styringsdokumentene fastsatt at:

"Dersom de spørsmål som skal drøftes er av en slik karakter at det foreligger et reelt og saklig behov for å lukke møtet ved behandlingen av en eller flere saker, kan styrene å gjøre dette dersom det er forenlig med prinsippene i offentlighetslovens unntaksbestemmelser."

Vurderingen av en eventuell lukking av deler av møtet skal gjøres på møtetidspunktet.

Det skal ikke utvikles en praksis som svekker intensjonen om at åpne styremøter skal bidra til å understøtte tillit og legitimitet for foretakene.”

Dersom styrenes praksis for å lukke styremøter skal evalueres, må det gjøres etter de bindende retningslinjer som gjelder. Styret kan i henhold til styringsdokumentet lukke et møte dersom:

1. de spørsmål som skal drøftes er av en slik karakter at det foreligger et reelt og saklig behov for å lukke møtet ved behandlingen av en eller flere saker, og
2. det er forenlig med prinsippene i offentlighetslovens unntaksbestemmelser å lukke møtet.

Det er altså ikke offentlighetslovens unntaksbestemmelser som kommer til anvendelse, men de prinsippene de bygger på. Dersom et styre således kommer til at det er et reelt og saklig behov for å lukke møtet ved behandlingen av en sak kan styret gjøre det så langt det er forenlig med prinsippene i offentlighetslovens unntaksbestemmelser.

Det siste innebærer etter Helse- og omsorgsdepartementets syn, at et av de forhold som etter offentlighetslovens unntaksbestemmelser kan begrunne at dokumenter unntas offentlighet må foreligge. Det må begrunnes at møtet lukkes. Prinsippet om meroffentlighet, som også følger direkte av punkt 1 over, skal ligge til grunn for styrenes vurdering av å lukke et møte.

Plikten til å gi begrunnelse omfatter ikke en plikt til å vise til bestemte lovbestemmelser i offentlighetsloven ettersom den ikke kommer til anvendelse. Dersom det for eksempel vil bli behandlet informasjon underlagt taushetsplikt er det tilstrekkelig å vise til at dette utgjør et reelt og saklig behov for å lukke møtet. Det er således ikke påkrevd å vise til offentlighetsloven § 5a første ledd med henvisning til bestemmelsen som etablerer taushetsplikten i det aktuelle tilfellet. For styrene vil det likevel være hensiktsmessig å vise til den bestemmelsen i offentlighetsloven som beskriver de forhold som gjør at det som skal drøftes er av en slik karakter at foreligger et reelt og saklig behov for å lukke møtet. Dette må, når denne teknikken er benyttet, ansees som tilstrekkelig begrunnelse for at styremøtet lukkes.

Styringsdokumentet etablerer ingen plikt til å gjøre allmennheten kjent med at det skal avholdes styremøte. Departementet er likevel av den oppfatning at dette bør gjøres og praksis viser at styrenes møtekalender og sakskart i høy grad gjøres tilgjengelig i forkant av møtene. En plikt til å gjøre dette på en bestemt måte eller til en bestemt tid kan ikke oppstilles. En plikt til å annonsere møter i god tid forut for møtet vil kunne komme i strid med styrets plikter knyttet til forvaltningen av foretaket. Det vil være situasjoner hvor styrets forvaltning av foretaket ville være utilfredsstillende om behandlingen av saker ble utsatt fordi det måtte bekjentgjøres at det skal avholdes

styremøte en bestemt tid før møtet. For eksempel fastsetter helseforetaksloven § 14 annet ledd at styret straks skal behandle saker av en bestemt type.

Offentlighetens rett til å gjøre seg kjent med dokumenter utarbeidet for styrene og styrenes protokoller reguleres av offentlighetsloven. Loven inneholder ikke bestemmelser om at dokumenter skal publiseres.

Departementet forutsetter at de regionale helseforetakene følger styringssignaler som gis gjennom eierstyring og styrings-/bestillerdokument. Regionale helseforetak rapporterte i sine årlige meldinger for 2004 på gjennomføring av kravet til at styremøtene skulle være åpne. Det ble ikke funnet grunnlag for merknader til oppfølgingen av dette i foretaksmøtene hvor meldingene ble behandlet. Det etablerte meldingssystemet utgjør departementets systematiske oppfølging av styringskrav. Helse- og omsorgsdepartementet vil sette møteoffentlighet inkludert publisering av møtetidspunkter, styredokumenter og protokoller på agendaen i dialog med regionale helseforetak på egnet måte.

Med vennlig hilsen

Andreas Bjelde e.f.
avdelingsdirektør

Sverre Lunde
seniorrådgiver